

Nr 228.

Av herrar **Hansson** i Önnarp och **Hansson** i Skegrie, *angående kontroll över handeln med begagnade motorfordon.*

Knappast inom någon varugrupp torde allmänheten ha så stora svårigheter att kontrollera den salubjudna varans beskaffenhet som inom gruppen begagnade motorfordon. Ofta är köparen icke så sakkunnig, att han på egen hand med någon större säkerhet kan avgöra det verkliga värdet å ett dylikt fordon. Det mest avgörande momentet vid ett sådant bedömande är att kunna fastställa motorns värde. Men just denna detalj är för lekmannen svårast att kontrollera. Endast vid isärtagning kan fullständig uppfattning härom erhållas. Detta torde emellertid mera sällan förekomma och får i så fall ske på köparens, ej på säljarens bekostnad. Ofta kan också förslitning i broms- och styrsystemet vara svår att upptäcka vid en hastig besiktning. Om sådan förslitning förekommit, kan det vara till allvarlig fara ur trafik-säkerhetssynpunkt.

Under förkrigstiden kunde större säkerhet påräknas vid bedömandet av ett begagnat fordon, enär bilens synliga kvalitet mera allmänt överensstämde med dess verkliga. Årsmo- eller slitage å kaross etc. kunde tjänstgöra som relativt goda bedömningsfaktorer. Under krigstiden var ett stort antal motorfordon såväl bilar som motorcyklar avregistrerade och därmed tagna ur trafik. Detta långa stillastående medförde för många fordon svåra skador. Om inte ägaren hade tillräcklig omtanke om eller insikt i att sköta sitt fordon, kunde detta i många fall snabbt undergå en avsevärd förstöring. Den nu aktuella situationen på motormarknaden innebär att möjligheterna att ersätta förslitna vagnar med nya minskats. Den gamla bil- och motorcykelparken kommer därför att i det längsta användas liksom den kommer att utgöra en avsevärd del av de salubjudna fordonen, vilket lätt kan konstateras genom att studera saluannonserna i dagspressen. Härvid kunna dessa efter en nödtorftig reparation utbjudas till ett avsevärt högre pris än det verkliga bruksvärdet.

En kontroll över handeln med begagnade motorfordon skulle därför vara till gagn för den köpande allmänheten samtidigt som den skulle vara en åtgärd som skulle främja trafiksäkerheten. Även om det villigt skall erkännas att det inom denna försäljningsbransch finnes många firmor, vilkas affärsmetoder äro fullt korrekta och till vilka allmänheten med fullt förtroende kan vända sig, ha dock även sådana förhållanden yppat sig från andra, mindre ansvarskännande försäljare, att mera ordnade förhållanden

på denna marknad torde vara önskvärda. Beklagligt nog tycks den nuvarande situationen också leda till att handeln med begagnade fordon i stor utsträckning glider över denna »fria», ansvarslösa marknad.

I SOU 1947: 22 angående förslag till ändrad lagstiftning angående handel med skrot, lump och begagnat gods föreslog de sakkunniga att även motorfordon skulle inbegripas i en kommande lagstiftning. Sveriges automobilhandlareförbund har med instämmande av ett stort antal organisationer på transportväsendets och handelns område likaså i skrivelse den 29 januari 1949 hemställt att handeln med begagnade motorfordon måtte införas under ovan åberopade blivande lagstiftning. När proposition framlades för 1949 års riksdag angående förslag till ny förordning angående handel med skrot, lump och begagnat gods hade emellertid vederbörande departementschef utslutit varugruppen motorfordon. Anledningen härtill var att lagstiftningen huvudsakligen avsåg sådant gods som i mera betydande omfattning är föremål för tillgreppsbrott samt också i någorlunda stor omfattning plägar avyttras till personer, som yrkesmässigt idka handel med det slags gods varom fråga är. Med denna motivering för lagstiftningen kunde ju självklart ej motorfordonen inrymmas inom densamma.

Första lagutskottet, som behandlade propositionen, ansåg också att syftet med det behandlade lagförslaget knappast passade in på de åtgärder, som borde vidtagas för att sanera bilmarknaden. Utskottet anförde dock avslutningsvis följande: »Utskottet vill emellertid framhålla angelägenheten av att åtgärder snarast vidtagas för att stävja oarterna inom handeln med begagnade motorfordon».

Många personer kunna med fördel använda sig av begagnade motorfordon i stället för nya, enär dessa ställa sig för dyra i förhållande till vederbörande bilägares möjlighet att använda densamma. Oftast torde det också vara personer med begränsade ekonomiska tillgångar, som äro hänvisade till marknaden med begagnade fordon med alla de möjligheter att bli bedragna som här tyvärr yppa sig. Då det vid en dylik affär i regel rör sig om rätt betydande belopp, torde det ligga i det allmännas intresse att största möjliga skydd lämnas på detta område. Först och sist bör dessutom trafik-säkerhetssynpunkten beaktas.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning om huruvida och på vad sätt kontroll över handeln med begagnade motorfordon kan och bör åstadkommas.

Stockholm den 25 januari 1950.

Stig F. Hansson
i Önnarp.

Nils G. Hansson
i Skegrie.